

10 nasvetov za starše otrok, ki govorijo stavke

Prilagojeno po Hanen priročniku *It Take Two to Talk*®

To so nasveti za starše otrok, ki govorijo v stavkih iz nekaj ali veliko besed.

Dajte otroku priložnost, da začne pogovor z vami

1

Med obrokom **tih** čakajte, da vam otrok kaj pokaže ali pove. Nato z zanimanjem komentirajte, kaj je on povedal ali naredil. Na primer, če otrok reče, da ne mara njegove hrane, ga vprašajte zakaj in se pogovarjate o tem, kaj imate radi vi in kaj on. Če on komentira to, kar ste vi naredili, vi povejte nekaj v odgovor, nato pa ga **spet počakajte**, da nekaj pove. Začetek pogovora je pomembna socialna veščina, ki jo je potrebno pri majhnem otroku spodbujati.

Uporabljajte vsakodnevno rutino za spodbujanje pogovora o preteklosti in prihodnosti

Jezika se naučimo v vsakodnevni aktivnosti skozi pogovor o preteklosti in prihodnosti. Pomembno je otroku zagotoviti priložnost, da opravi 2-3 izmenjave preden s pogovorom zaključi. Veliko stvari se lahko otrok nauči iz pogovora o vsakodnevni dogodkih. Dovolite otroku, da vam pomaga pospraviti stvari iz trgovine, da daje perilo v pralni stroj ali da uporablja plastični nož za rezanje sadja. Spodbujate pogovor tako, da govorite o tem, kaj počnete vi ali kaj počne otrok in kako je to povezano z drugimi člani družine. Na primer med rezanjem sadja govorite o tem, kaj misli, kakšnega okusa je sadje, katero sadje ima koščice in katero ga nima, katero sadje imajo radi drugi člani družine itd.

2

Spodbujajte simbolno igro

3

Simbolna igra omogoča otroku odlično priložnost, da uporablja jezik na višem nivoju. Na primer s pretvarjanjem se bo naučil uporabljati jezik za ustvarjanje namišljenega predmeta ali situacije (med tem ko drži prazno skodelico, govori: "Tukaj je čaj."), prav tako se bo naučil "postaviti oder" za sceno pretvarjanja (medtem ko kaže na veliko kartonsko škatlo, reče: "To je naša hiša in jaz sem mamica."). Pridružite se in prevzemite tudi sami namišljeno vlogo v sceni, ki jo je ustvaril otrok – ampak dovolite, da otrok vodi igro.

Bodite prilagodljivi, ko otroku berete knjigo in mu sledite

Ni potrebno, da knjigo preberete od začetka do konca! Če otroka zanima določena stran, porabite čas le za to stran. Če želi na predhodno stran, obrnite list nazaj in se pogovarjate ponovno o tisti strani. Ni potrebno prebrati vsake zapisane besede ali prebrati vseh strani v knjigi, razen če si otrok to zares želi. Koristno je, da se med branjem občasno ustavite in nudite otroku možnost, da razmisli in nato pove, kaj si misli. Če boste sledili otroku, bo branje knjig interaktivno, kar povečuje možnosti za učenje.

4

Govorite o razlogih za stvari, ki jih otrok vidi

5

Obstaja veliko stvari, ki jih otrok ne razume – zakaj ima policija sireno, zakaj so semaforji ali zakaj na primer so psi na povodcu. Da mu pomagate, mu stvari pojasnite. Na primer: "Pes je na povodcu, da ne more pobegniti. Če pobegne, se lahko izgubi in njegov lastnik ne bo vedel, kje je." Čeprav otrok na začetku ne bo razumel vsega, kaj ste mu povedali, ste mu posredovali veliko pomembnih informacij, ki bodo prispevale k razumevanju njegovega sveta.

Spodbujajte otroka, da pripoveduje zgodbe

Pripovedovanje zgodb je pomembna veščina, saj vključuje učenje jasnega in specifičnega jezika o rabi preteklika. Lahko ga spodbudite k pripovedovanju zgodb o družinskih članih in dogodkih. Z otrokom glejte družinski album in uporabite slike za spodbujanje pogovora o preteklih izkušnjah z družinskimi člani. Morda mu boste morali pomagati, da boste dodali podrobnosti ali boste pojasnili kdo je kaj in kje naredili. Potrebni bo kar nekaj vaj poslušanja in pripovedovanja, preden bo otrok postal uspešen pripovedovalec.

6

7 Z otrokom se pogovarjajte o tisku, ki ga vidi vsak dan

Pokažite otroku, kako tiskani mediji komunicirajo okoli njega. Dovolite mu, da vzame pošto in nato si skupaj oglejte letake in pisane reklame. Vprašajte otroka, katera slika mu je všeč. Nato mu preberite besedo, ki opisuje to stvar, ter mu besedo kažite, ko berete. Razložite mu pomen reklam (na primer: "Reklame nam povejo, koliko ta teden stane hrana in nam pomaga pri odločitvi, kaj bomo kupili."). To bo pomagalo otroku razumeti, da je napisan "pogovor" enak kot govornen jezik.

Naj učenje abecede postane pomembna dejavnost

Pri nakupu živil pogledite z otrokom imena živil na embalažah, mu pokažite besedo in mu jo preberite. Prav tako mu pokažite črke, še posebej prve črke besed. Na primer: "Poglej tukaj piše maslo. Beseda maslo se začne s črko 'm'."

8

9 Pomagajte otroku, da se nauči, da so besede iz glasov

Znanje, da so besede sestavljene iz glasov in jih lahko delimo na manjše dele, je pomembna sposobnost za učenje branja. Skozi dnevne rutine pomislite na dve besedi, ki se začneta na enak glas in ju povejte otroku. Na primer: "Mmmiza' in 'mmmleko'. 'Miza' in 'mleko' se začneta z glasom 'mmm'.". Ali: "Besedi 'ati' in 'avto' se obe začneta z 'aaaa'.". Bodite previdni, da boste povedali **glas** in **ne boste imenovali črke**. Otroci potrebujejo veliko časa preden so sposobni določiti glasove v besedah, zato ne pričakujte, da bo otroku uspelo to čez noč.

Spodbujajte otroka, naj eksperimentira s pisanjem, čeprav še tega ne ve!

Tekom simbolne igre si priskrbite material, ki bo spodbudil otroka, da bo poskusil pisati na kakršnikoli način. Na primer za igro trgovine dajte reklame s hrano, prazne posode za hrano, papir, flomastre in selotejp, da lahko izdeluje znake, piše cene itd. Če vas prosi za pomoč in želi vedeti, kako se besedo črkuje, mu povejte. Če ne, mu dovolite, da dela stvari na svoj način – veliko se bo naučil od eksperimentiranja s tiskano besedo. Ni potrebno, da so črke in črkovanje pravilno, da se otrok uči predpisalnih veščin.

10